

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžo/26/2016
Identifikačné číslo spisu: 5015200571
Dátum vydania rozhodnutia: 23.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5015200571.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: G. M., XXX XX Žilina, právne zast. Advokátskou kanceláriou Mestická, Slovíková, s. r. o., so sídlom Hviezdoslavova 6, 010 01 Žilina, proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom Andreja Kmeťa č. 17, 010 01 Žilina, za účasti: 1/ Urbárska obec, pozemkové spoločenstvo Mojšová Lúčka, so sídlom Žilina - Mojšová Lúčka, 010 01 Žilina, 2/ M., 3/ E. 4/ G., 5/ Y., o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OVBP2-2015/009943/PAV zo dňa 20.04.2015, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/118/2015-107 zo dňa 26.04.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/118/2015-107 zo dňa 26. apríla 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline (ďalej v texte rozhodnutia len „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) postupom podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) pomerom hlasov 2:1 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OVBP2-2015/009943/PAV zo dňa 20.04.2015, ktorým odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Mesta Žilina č. 21640/2013-1134/2015-OS-DRA zo dňa 12.01.2015, ktorým stavebný úrad podľa § 88a ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „stavebný zákon“) nariadil žalobkyňi, ako vlastníčkovi stavby odstránenie stavby „Rekreačný objekt“ na pozemku parc. č. : C-KN 520/53 v kat. úz. G. M. a súčasne určil podmienky pre odstránenie stavby.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku poukázal na ustanovenia § 244 ods. 1, 3 O.s.p., § 43 ods. 1, 2, 3, §

54, § 55 ods. 1, § 88a ods. 1, 2, 3, 4, 5 stavebného zákona. Uviedol, že žalovaný zdôvodnil napadnuté rozhodnutie jednak skutočnosťou, že posudzovaný objekt má charakter stavby podľa § 43 stavebného zákona a stavba si vyžadovala vydanie stavebného povolenia.

Krajský súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a dospel k rovnakému právnomu názoru, že z hľadiska právnej úpravy platnej a účinnej v čase konania a rozhodovania žalovaného a prvostupňového správneho orgánu posudzovaný objekt je potrebné považovať za stavbu v zmysle § 43 stavebného zákona, keď v konaní s poukazom na obsah administratívneho spisu, najmä na fotodokumentáciu, ale aj ostatnú súčasť administratívneho spisu, bolo preukázané, že posudzovaný objekt je objekt, ktorý tvorí stavebná konštrukcia, ktorá je postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorej osadenie si vyžadovalo úpravu podkladu. Stotožnil sa s názorom žalovaného, že úpravou podkladu okrem iného je treba rozumieť aj samotné zarovnanie, zhutnenie a niekedy aj vyštrkovanie podkladu, spevnenie svahov a iné. Z predloženej fotodokumentácie mal za preukázané, že predmetná stavba pozostáva z prízemí a podkrovia, podkrovie je zastrešené dreveným sedlovým krovom, strop nad prízemím tvoria drevené nosníky a strop nad podkladmi tvoria samostatné klieštiny, na ktoré je uchytený podklad. Objekt bol zmontovaný z drevených sendvičových konštrukcií. Tento záver konštatuje aj projekt stavby pre dodatočné stavebné povolenie, stručný popis stavby 03/14 vydaný Ing. Jánom Kandrikom autorizovaným stavebným inžinierom pre odvetvie pozemné stavby, ktorý si dala vypracovať žalobkyňa, k podanej žiadosti o dodatočné stavebné povolenie. Navyiac v popise stavby je konštatované, že stavba je založená na základových pätkách a že objekt stavby nie je napojený na žiadnu z inžinierskych sietí a na kúrenie slúžia lokálne vykurovacie kachle, z ktorých sú odvedené splodiny cez komín na strechu, ktorá je vyhotovená z plechu.

Z administratívneho spisu mal prvostupňový súd vzhľadom na vonkajšie rozmery objektu 6,2 x 4,7, ako aj na fotodokumentáciu, ktorú predložil druhostupňový správny orgán (č. l. 8 - 10 fotografie) a najmä fotografie č. 7 a 8 za preukázané tvrdenie, že osadenie samotnej stavby, ako stavebnej konštrukcie postavené stavebnými prácami, si vyžadovalo úpravu podkladu vzhľadom na to, že chatka je umiestňovaná do čiastočne svahovitého terénu a až po úprave tohto podkladu bolo možné, v upravenom teréne, umiestniť betónové tvárnice, na ktorých sa umiestňovala konštrukcia stavby a realizovala sa potom následne stavba tak, ako bola v čase napadnutého rozhodnutia ako aj súdneho prieskumu postavená a je zaznamenaná vo fotodokumentácii, ktorá je súčasťou administratívneho spisu žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu.

Krajský súd neakceptoval tvrdenie žalobkyne, že sa nejedná o stavbu v zmysle § 43 zákona platného a účinného v čase rozhodovania žalovaného a stotožnil sa s posúdením charakteru objektu, s názorom vyjadreným v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd súhlasil s názorom žalovaného, že umiestnenie posudzovaného objektu, tak ako fyzicky bolo zistené na mieste samom pri miestnom zisťovaní, vyžadovalo úpravu podkladu, navyiac keď v konaní bolo preukazované dôkazom, ktorý predložila žalobkyňa ako projekt stavby pre dodatočné stavebné povolenie 03/14, že objekt bol zmontovaný z drevených sendvičových konštrukcií a je založený na základových pätkách, v dôsledku čoho bolo preukázané aj naplnenie ust. § 43 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. (upevnenie strojnými súčiastkami o pevný základ v zemi).

Krajský súd zdôraznil, že v konaniach podľa § 88a zákona č. 50/1976 Zb. je dôkazné bremeno na účastníkovi konania. Bolo na žalobkyni, aby preukázala skutkovým vymedzením a dôkazmi, že posudzovaný objekt ako nepovolená stavba nie je v rozpore s cieľmi a zámermi územného plánovania vyjadrenými v územnoplánovacej dokumentácii a územnoplánovacích podkladoch a s verejnými záujmami chránenými podľa osobitných predpisov. Žalovaný konštatoval, že posudzovaná stavba je v rozpore s platným územným plánom, tak ako ho citoval a poukazoval na jednotlivé ustanovenia v napadnutom rozhodnutí, keď podľa platného územného plánu viažucom sa k lokalite, v ktorej je postavená posudzovaná stavba, by takáto stavba zásadne nemala byť povolená, a to vzhľadom na územný plán z hľadiska funkčného využitia tohto územia, ktorý umiestnenie takýchto stavieb výslovne vylučuje.

Krajský súd poukázal na ust. § 88 ods. 7 a § 62 ods. 1, písm. a) stavebného zákona, z ktorých mu vyplýva, že na konanie o dodatočnom povolení stavby sa primerane použijú ustanovenia o stavebnom povolení. Jednou z podmienok vyhovievania žiadosti o dodatočné povolenie stavby je aj súlad s územným plánom zóny alebo podmienkami územného rozhodnutia, ak bolo vydané. V danom prípade územné rozhodnutie vydané nebolo, preto sa v konaní podľa § 88a stavebného zákona posudzoval aj súlad s územným plánom, ako by sa inak posudzoval aj v konaní o žiadosti o stavebné povolenie. Zdôraznil, že dokumentácia predložená stavebníkom na účely vydania stavebného povolenia musí spĺňať podmienky v čase jej prieskumu podľa § 62 ods. 1 stavebného zákona, t. j. v čase vydania správnych rozhodnutí v inštančnom postupe. Ak v tom čase bola v rozpore s územným plánom, správne orgány na túto skutočnosť museli prihliadnuť, čo sa udialo aj v danom prípade.

Krajský súd uviedol, že z ust. § 88a ods. 1, 2 stavebného zákona vyplýva, že dôkazné bremeno preukazujúce, že ďalšia existencia nepovolenej stavby alebo stavby uskutočňovanej v rozpore so stavebným povolením, je v rozpore s verejnými záujmami, spočíva na vlastníkovi stavby, keďže sa dopustil porušenia zákona. Vlastník stavby na základe výzvy stavebného úradu si sám a na vlastné náklady musí zaobstaráť všetky potrebné doklady, t. j. rozhodnutia, stanoviská a vyjadrenia dotknutých orgánov štátnej správy a obce. Verejným záujmom sa v tejto súvislosti rozumejú záujmy chránené osobitnými zákonmi, všeobecne záväznými vyhláškami, nariadeniami, záväznými časťami Slovenských technických noriem a pod. Posúdenie súladu s nimi vykonáva príslušný orgán štátnej správy. Musí posúdiť najmä súlad s platnou územnoplánovacou dokumentáciou z hľadiska súladu s funkčným využitím, určené záväzné limity a regulatívy, ktoré vykonáva obec. Rozsah požadovaných dokladov nie je taxatívne vymedzený, ale stavebný úrad pri ich určení vychádza predovšetkým z ust. § 126 stavebného zákona, ktoré sa týka ochrany zložiek životného prostredia a iných osobitných záujmov podľa toho, o aký druh stavby ide, na aký účel sa má stavba užívať, ktoré záujmy budú stavbou dotknuté, kde je stavba umiestnená, či v predmetnom území je vyhlásené ochranné pásmo a pod. (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1Sžo/248/2008 zo dňa 23. júna 2009). Vzhľadom aj na právny názor vyjadrený v rozsudku Najvyššieho súdu SR krajský súd poukázal, že pre posúdenie veci je irelevantné, kedy k postaveniu stavby došlo (žalobkyňa tvrdí, že v roku 2011), keď konanie podľa § 88a stavebného zákona, a teda aj súlad nepovolenej stavby s územnoplánovacou dokumentáciou, s Územným plánom Mesta Žilina, je potrebné posudzovať s územnoplánovacou dokumentáciou, a teda aj Územným plánom Mesta Žilina platným a účinným v čase konania o dodatočnom povolení stavby a nie v čase fyzickej realizácie stavby. Preto skutočnosť, že územný plán, na ktorý odkazuje v napadnutom rozhodnutí žalovaný, bol schválený Mestským zastupiteľstvom Žilina uznesením 15/2012 zo dňa 20.02.2012 a na základe Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Žilina č. 4/2012 nadobudol účinnosť až 10.04.2015, až po postavení stavby, nemôže mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Okrem toho krajský súd uviedol, že podľa ustálenej judikatúry súdov SR účelom konania o dodatočnom povolení stavby je vlastne dodatočné zhojenie závažnej vady, ktorou je prvotné vedomé ignorovanie zákona zo strany stavebníka, pod podmienkou preukázania skutočnosti, že ďalšia existencia nepovolenej stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami. Dôkazné bremeno je na vlastníkovi stavby, keďže sa dopustil porušenia zákona. Je teda zrejmé, že umiestnenie stavby musí obstáť do budúcnosti, teda logicky nemôže byť v rozpore s územným plánom platným v čase rozhodovania o dodatočnom povolení, pričom je irelevantné, či v čase realizácie čiernej stavby s ním bolo alebo nebolo v súlade.

Na základe uvedeného krajský súd žalobu zamietol, a keďže žalobkyňa v konaní nemala úspech, nevzniklo jej právo na náhradu trov konania pri aplikácii § 250k ods. 1 O.s.p. a contrario, súd žalobkyňi náhradu trov konania nepriznal.

K rozsudku krajského súdu zaujala odlišné stanovisko sudkyňa JUDr. Erika Čanádyová, ktorá sa nestotožnila s právnym názorom, že v prípade konania o dodatočnom povolení stavby podľa § 88a ods. 1 stavebného zákona je potrebné stavbu posudzovať, jej súlad s plánovacou dokumentáciou platnou a účinnou v čase konania a rozhodovania orgánu o dodatočnom povolení stavby. Mala za to, že takýto

jednoznačný záver nevyplýva ani z gramatického výkladu ust. § 88a ods. 1 stavebného zákona. Poukázala na ust. § 142d ods. 1 stavebného zákona, ktoré bolo účinné od 02.01.2015, v ktorom zákonodarca upravil, že konania, ktoré boli začaté a právoplatne neskončené do 01.01.2015 sa dokončia podľa doterajších predpisov. Podľa jej názoru sa toto ustanovenie vzťahuje aj na prejednávanú vec, ktorá začala pred 01.01.2015 a nebola právoplatne skončená do 01.01.2015.

Z napadnutého rozhodnutia a obsahu administratívneho spisu nepovažovala za vyvrátené tvrdenie žalobkyne, že k realizácii stavby v roku 2011 nedošlo, teda pred platnosťou a účinnosťou Územného plánu Mesta Žilina, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal správny orgán.

Podľa jej názoru bolo potrebné konkrétnu stavbu posudzovať individuálne, a to aj vo väzbe na jej charakter, využitie, umiestnenie v konkrétnom území a nie je možné absolútne bez ďalších skutočností konštatovať, že každá stavba, ktorá je postavená v rozpore s územným plánom, či už platným v čase jej výstavby alebo aj v čase rozhodovania správnych orgánov, je stavbou, ktorú nie je možné iba za tejto situácie dodatočne povoliť.

Takýto koordinovaný postup stavebného úradu podľa §88a stavebného zákona nebol realizovaný voči všetkým vlastníkom nepovolených stavieb, ktoré spadajú pod kompetenciu Mesta Žilina ako stavebného úradu a nie je ani preukázaný voči všetkým vlastníkom podobných stavieb v lokalite Vodné dielo Žilina.

Podľa jej názoru bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť pre neakceptovanie právneho názoru žalovaného podľa §250j ods. 2 písm. a) O.s.p. (jediným dôvodom pre vydanie rozhodnutia bolo postavenie stavby v rozpore s platným, v čase rozhodovania správnych orgánov, územným plánom). V prípade akceptovania jej právneho názoru bolo potrebné zrušiť rozhodnutie žalovaného z dôvodov § 250j ods. 2 písm. c), d) O.s.p., keď správny orgán nevykonal žiadne dokazovanie ohľadne zisťovania skutočnosti, v ktorom období stavba bola postavená v takom stave, v akom existovala v čase vydania preskúmaného rozhodnutia, aj z dôvodu, keď správny orgán vôbec neposudzoval predmetnú stavbu individuálne, čo nepremietol ani do dôvodov rozhodnutia.

II.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/118/2015-107 zo dňa 26. apríla 2016 zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnila trovy odvolacieho konania.

Žalobkyňa uviedla, že krajský súd skonštatoval, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu vychádza z právnych predpisov, pričom poukazoval najmä na skutočnosť, že stavba - rekreačná chata vo vlastníctve žalobkyne, ktorej odstránenie nariadil napadnutý správny orgán, je stavbou v zmysle stavebného zákona. Tiež skonštatoval, že žalobkyňa nespĺnila požiadavky stavebného zákona a správneho orgánu na vydanie dodatočného stavebného povolenia, najmä nepreukázala, že stavba je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou, na základe čoho je odstránenie stavby v súlade so zákonom. V súvislosti s týmto odôvodnením rozsudku poukázala na odlišné stanovisko sudkyne JUDr. Eriky Čanádyovej, s ktorým sa v plnej miere stotožnila. Uviedla, že stavba bola realizovaná v roku 2011, t.j. v čase keď aktuálne platný územný plán mesta nebol schválený. Ak teda žalobkyňa postavila predmetnú stavbu v čase, keď územný plán mesta neplatil, nemohla ani dodatočne preukázať súlad stavby s týmto územným plánom.

Ďalej uviedla, že v súčasnosti prebieha na Mestskom úrade v Žiline konanie o návrhu zmien územného plánu, na ktoré poukazovala v písomnom podaní zo dňa 19.04.2016, pričom tieto zmeny ku dňu vyhlásenia rozsudku, jeho doručenia a ani odvolania ešte neboli prerokované na Mestskom zastupiteľstve. Z uvedeného dôvodu žiadala pojednávanie, na ktorom bol vyneseneý rozsudok odročiť, čo

však krajský súd nevzal do úvahy, a teda mala za to, že rozsudok bol vydaný predčasne.

Žalobkyňa poukázala na diskriminačný postup žalovaného správneho orgánu vo veci riešenia celkovej situácie rekreačných chat pri Vodnom diele Žilina, na ktorú poukázala taktiež JUDr. Čanádyová vo svojom odlišnom stanovisku. Napriek tomu, že v oblasti sa nachádza množstvo rekreačných chat a objektov, o dodatočnom povolení stavby bolo v rámci šetrenia stavebnou inšpekciou začaté len proti niekoľkým. Stavebná inšpekcia začala konať až v roku 2014, hoci chaty boli realizované v rokoch 2010-2011, spolu s ohlásením stavieb na príslušnom stavebnom úrade. Keď bolo konanie o dodatočnom povolení stavby začaté na základe podnetu stavebnej inšpekcie, predložila žalobkyňa do konania všetky potrebné doklady, pričom jediné nesúhlasné stanovisko sa týkalo územného plánu mesta, ktorý medzitým začal platiť od roku 2012 a v tomto ohľade žalobkyňa nemala žiadnu možnosť požiadavku súladu s územným plánom splniť v roku 2014.

Žalobkyňa zdôraznila, že chatka bola postavená na súkromnom pozemku, pričom časť tohto pozemku má riadne a platne prenajatú za účelom výstavby rekreačnej chatky. Táto bola postavená ešte v dobe, keď nebol v konečnej podobe schválený ani pôvodný územný plán (v roku 2012) pred jeho prepracovaním - tento plán taktiež nezohľadňoval skutočný stav a neboli o ňom upovedomené ani dotknuté právnické osoby.

Žalobkyňa uviedla, že rekreačná chata preukázateľne stojí mimo verejnej rekreačnej zóny, a taktiež mimo manipulačného priestoru pre opravu, údržby a povodňovú aktivitu nad 10m od brehovej čiary, zároveň sa nachádza aj mimo zátopovej oblasti.

Podľa záväzných častí územného plánu Mesta Žilina, ktoré boli vyhlásené všeobecne záväzným nariadením č. 4/2012, sú rekreačné chaty umiestnené na parcelách v katastrálnom území G. a sú súčasťou brehovej a izolačnej zelene rieky Váh - funkčnej zóny 8.42.ZBI/02. Žalobkyňa nesúhlasila s uvedenou časťou územného plánu, ktorá sa priamo dotýka pozemkov vo vlastníctve súkromných osôb a so snahou Mesta Žilina odstrániť jestvujúce rekreačné chatky, ktoré vôbec nenarušujú biokoridor rieky Váh a ani plánovaný zámer Mesta Žilina na realizáciu odpočinkových rekreačných plôch v danej lokalite. Naopak, takouto realizáciou by podľa žalobkyne došlo k nezákonnému a neprimeranému zásahu do vlastníckych a užívacích práv a tak k vytvoreniu bezprecedentného stavu.

Z hľadiska preukázania súladu s verejným záujmom je podľa žalobkyne v zmysle stavebného zákona potrebné, aby stavebník disponoval nielen súhlasmi dotknutých orgánov, ale aj súhlasmi dotknutých vlastníkov pozemkov a stavieb na nich umiestnených.

Žalobkyňa mala za to, že plánovaným postupom Mesta Žilina by došlo k likvidácii rekreačných chatiek, ktorých majitelia sú od júla 2010 právoplatnými nájomcami dotknutých pozemkov na dobu 15 rokov, čo sa týka aj žalobkyne, a tým by boli znehodnotené nielen jej investície, ale predovšetkým športovo-rybárske a rekreačné aktivity. V tejto súvislosti považovala žalobkyňa za potrebné poukázať aj na príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o všeobecnej prevenčnej povinnosti pri predchádzaní vzniku škôd, okrem iného aj na majetku.

Podľa názoru žalobkyne bolo potrebné zohľadniť záujmy členov pozemkového spoločenstva Urbárska obec o zachovanie umiestnených rekreačných chatiek a nájmu pozemkov, ku ktorým má riadnu nájomnú zmluvu, a splnila všetky zákonné náležitosti v konaní o dodatočnom povolení stavieb, s výnimkou zosúladenia s územným plánom prijatým Mestom Žilina dňa 20.02.2012. Zdôraznila, že predmetná rekreačná chata nemá charakter stavby, je bez akýchkoľvek pripojení na inžinierske siete a so zemou nie je spojená pevným základom.

Žalobkyňa ako vlastníčka rekreačnej chaty postavenej na súkromných pozemkoch mala za to, že Mesto Žilina pri vypracovaní územného plánu musí vlastnícke práva súkromných osôb rešpektovať, a to v súlade s Ústavou SR (čl. 20), Správnym poriadkom (§3), ako aj ďalšími právnymi predpismi. To je podľa nej potrebné rešpektovať aj pri vydávaní rozhodnutí stavebného konania.

III.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne zotrval na svojom stanovisku k žalobe pod č. OU-ZA-OVBP2-2015/024606-004/PAV zo dňa 08.07.2015. Zároveň uviedol, že sa stotožňuje s právnym názorom členiek senátu JUDr. Ivany Martinčekovej a Mgr. Nory Tomkovej vyjadreným v odôvodnení napadnutého rozsudku a navrhol, aby odvolací súd žalobu zamietol a napadnutý rozsudok ponechal v platnosti a zároveň rozhodol o trovách konania tak, že tieto žalobkyni nepriznáva.

IV.

Účastníci konania 1/- 4/, ktorých krajský súd pribral do konania uznesením č. k. 20S/118/2015-66 zo dňa 12.11.2015 sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadrili.

V.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, jako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O. s.p.).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 prvá veta O.s.p.).

Podľa § 246c ods.1, veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Úlohou správneho súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnými právnymi ako aj s procesnými predpismi.

Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Úlohou prvostupňového súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku - upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov - na základe žaloby žalobkyne preskúmať zákonnosť rozhodnutia

žalovaného č. OU-ZA-OVBP2-2015/009943/PAV zo dňa 20.04.2015, ktorým zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie Mesta Žilina č. 21640/2013-1134/2015-OS-DRA zo dňa 12.01.2015, ktorým stavebný úrad nariadil žalobkyni, ako vlastníčkovi stavby „Rekreačný objekt“ odstrániť stavbu na pozemku parc. č.: C-KN 520/53 v kat. úz. G. a súčasne určil podmienky pre odstránenie stavby.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd v rozsahu odvolacích dôvodov preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Žiline po preskúmaní rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam žalobcu uvedeným v odvolaní uvádza nasledovné.

Podľa § 54 stavebného zákona, stavby, ich zmeny a udržiavacie práce na nich sa môžu uskutočňovať iba podľa stavebného povolenia alebo na základe ohlásenia stavebnému úradu.

Podľa § 55 ods. 1 stavebného zákona, stavebné povolenie sa vyžaduje, pokiaľ tento zákon a vykonávacie predpisy k nemu alebo osobitné predpisy neustanovujú inak, pri stavbách každého druhu bez zreteľa na ich stavebnotechnické vyhotovenie, účel a čas trvania; stavebné povolenie sa vyžaduje aj pri zmene stavieb, najmä pri prístavbe, nadstavbe a pri stavebných úpravách.

Podľa § 88a ods. 1 stavebného zákona, upravujúceho konanie o dodatočnom povolení stavby, ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania, a osobitnými predpismi. Ak bola stavba začatá bez právoplatného stavebného povolenia, ktoré už bolo vydané, stavebný úrad posúdi súlad stavby s verejnými záujmami na základe záväzných stanovísk podľa § 140b a podkladov predložených v stavebnom konaní.

Podľa § 88a ods. 2 stavebného zákona, ak vlastníka stavby požadované doklady nepredloží v určenej lehote alebo ak sa na ich podklade preukáže rozpor stavby s verejným záujmom, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

Úlohou súdu v predmetnej veci bolo posúdiť, či boli splnené zákonné podmienky pre postup v zmysle cit. ustanovenia § 88a ods. 2 stavebného zákona, za existencie ktorých stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

Z podkladov súdneho spisu, ktorého súčasťou bol aj kompletný administratívny spis žalovaného správneho orgánu, vrátane prvostupňového, aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo v posudzovanej veci bolo nepochybne preukázané, že žalobkyňa zrealizovala stavbu rekreačného objektu na pozemku register

„C“ parc. č. 520/53 v kat. úz. G. M. bez stavebného povolenia.

Pokiaľ žalobkyňa, ktorá zrealizovala nepovolenú stavbu, nepredložila v súlade s ust. § 88a ods. 1 stavebného zákona požadované doklady a dôkazy o tom, že stavba nie je v rozpore s verejnými záujmami, sa senát najvyššieho súdu v plnom rozsahu stotožnil so závermi prvostupňového súdu, že zákonné podmienky pre nariadenie odstránenia stavby podľa § 88a ods. 2 stavebného zákona v posudzovanej veci boli jednoznačne dané.

V posudzovanej veci bolo preukázané, že umiestnenie stavby na pozemku parc. č. KN-C 520/53 v kat. území G. M. je v rozpore so záväznou časťou schváleného Územného plánu Mesta Žiliny, ktorý bol schválený Mestským zastupiteľstvom v Žiline uznesením č. 15/2012 z 20.02.2012, záväzná časť ktorého boli vyhlásené všeobecne záväzným nariadením č. 4/2012. V zmysle jeho regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia vymedzenom Urbanistickým obvodom č. 8 - Juhovýchod, urbanistickým okrskom č. 42 - Mojšova Lúčka a znakom 8.42.ZBI/02 základnú funkciu územia tvoria jestvujúce zariadenia verejného stravovania a funkcie dopĺňajúce šport a rekreáciu, zeleň, izolačná a ekostabilizačná a prvky územného systému ekologickej stability. Podľa záväznej časti ÚPN-Mesta Žilina v ktorých sú určené prípustné a neprípustné funkcie, je v tomto vymedzenom území na plochách zelene majúcej izolačnú a ekostabilizačnú úlohu prípustné zriaďovať odpočinkové plochy s drobnou architektúrou, výtvarné diela, detské ihriská a podobné, tiež zariadenia pešej a cyklistickej dopravy a technické vybavenie. Ako neprípustné sú uvedené iné ako základné doplnkové a prípustné funkcie. Podľa textu uvedenom na str. 341 v dopĺňujúcich tabuľkových údajoch návrhu ÚPN-M Mesta Žilina v jeho textovej časti, v ktorej sú uvedené jednotlivé biokoridory, konkrétne pod p.č.1 biokoridor Rieka Váh, ktorý územný plán v texte definuje ako „najvýznamnejší biokoridor, interkontinentálna trasa vtáctva, šírenie panónskych druhov, prepojenie s Dunajom“, a preto aj regulatívoch a limitoch v tomto biokoridore ako neprípustnú uvádza výstavbu s výnimkou dopravnej infraštruktúry.

Nie je možné dospieť k záveru o súlade stavby s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom, ak je stavba v rozpore s platnou územno-plánovacou dokumentáciou, čo nesporne vyplýva z vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 88a ods. 1 stavebného zákona, ktoré jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností umožňuje dodatočne povoliť len takú stavbu, ktorá nie je v rozpore s územným plánom. Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že žalobkyňa, zaťažená dôkazným bremenom, v priebehu konania pred správnymi orgánmi nenamietala, že by stavbu zrealizovala pred účinnosťou horeuvedeného územného plánu. Z podkladov administratívneho spisu totiž jednoznačne vyplýva, že v rámci odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu namietala len charakter objektu, ktorý podľa jej názoru nepredstavoval stavbu.

Zo stanoviska Vodohospodárskej výstavby, š.p. z 21.02.2014 k žiadosti o umiestnenie rekreačného objektu v kat. úz. G. na predmetnom prenajatom pozemku vyplýva, že tento subjekt po preskúmaní žiadosti žalobkyne nesúhlasil s výstavbou rekreačného objektu, nakoľko pozemok na ktorom sa rekreačný objekt nachádza je podľa evidencie katastra nehnuteľností mimo zastavaného územia obce a lokalita, ktorej súčasťou je aj predmetný pozemok je súčasťou jedstvujúcich plôch brehovej a izolačnej zelene, ktoré nie sú určené na zástavbu.

Je zrejmé, že žalobkyňa, ktorá jednoznačne bola zaťažená dôkaznou povinnosťou, nepreukázala, že uvedená stavba nie je v rozpore s verejným záujmom, pričom jej námietky sú vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu a postupu správnych orgánov bez právnej relevancie.

K námietke žalobkyne ohľadom spornosti charakteru stavby ako nepovolená („čierna“) stavba, treba zdôrazniť, že nepovolená stavba vždy znamená, že stavebník nemal na stavbu oprávnenie podľa verejnoprávnych predpisov, ktorá skutočnosť v danej veci bez akýchkoľvek pochybností nastala. Senát najvyššieho súdu prisvedčil argumentácii žalovaného, týkajúcej sa tendenčnosti tvrdení žalobkyne, pretože v posudzovanej veci sa jedná o dvojpodlažnú stavbu, ktorej pôdorysné rozmery sú 6,2m x 4,5m a výška je cca 5,5m, navyše s murovaným komínom, prechádzajúcim obidvoma podlažiami.

Pokiaľ žalobkyňa namietala, že povinnosťou správnych orgánov bolo rešpektovať jej vlastníctvo, odvolací súd zdôrazňuje, že za stavu, že samotná žalobkyňa nerespektovala platné právne predpisy, nebolo možné túto jej námietku pre účely preskúmaného konania zohľadniť. Skutočnosť, že žalobkyňa má s Urbárskou obcou uzavretú nájomnú zmluvu, žalobkyňu neoprávňovala k vybudovaniu stavby bez stavebného povolenia.

Pokiaľ žalobkyňa v rámci odvolania namietala diskriminačný postup žalovaného správneho orgánu, senát odvolacieho súdu skonštatoval, že uvedená námietka z obsahu žaloby, ktorá je ohľadne žalobných námietok časovo limitovaná, nevyplýva. Preto túto námietku považoval za irelevantnú.

Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 101/2010-19 zo dňa 11. marca 2010 konštatoval, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Ďalej konštatoval, že treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy. Ústavný súd poukazom na čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré právne normy citoval, zdôraznil, že vo svojej judikatúre uvádza, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné sudy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Odvolací súd zistil, že odvolanie žalobkyne neobsahuje právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd po prieskume zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím a procesného postupu im predchádzajúcim konštatuje, že záver, ktorý stavebný úrad v prvostupňovom správnom rozhodnutí zo zistených skutkových okolností urobil a žalovaný v druhostupňovom správnom rozhodnutí ustálil, zodpovedá zásadám logického myslenia a správneho uváženia a je v súlade aj s hmotnoprávnymi ustanoveniami stavebného zákona.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ust. § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 246c veta prvá O.s.p. a s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v odvolacom konaní neúspešnej žalobkyňi ich náhradu nepriznal.

Občiansky súdny poriadok v správnom súdnictve upravuje vznik nároku na náhradu trov konania iba proti žalovanému správnomu orgánu, nie proti žalobcovi, ktorý podal žalobu a ňou disponuje. Špecifické postavenie ďalšieho účastníka v konaní spôsobuje, že trovy konania, ktoré mu vznikli, znáša zo svojho. S poukazom na uvedené odvolací súd o náhrade trov do konania pribratých účastníkov rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a náhradu trov konania im nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. júla 2016.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 492

ods. 2 ustanovil, že odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.